

Universitätsbibliothek Wuppertal

Cassii Dionis Cocceiani Rerum Romanarum

Cassius

Lipsiae, 1849

62

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-5005](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-5005)

ὀνομάσας, καὶ ἐπ' αὐτῷ καὶ τὸ γυμνάσιον ὠκοδόμησεν, ἑλαιὸν τε ἐν τῇ καθιερώσει αὐτοῦ καὶ τοῖς βουλευταῖς καὶ τοῖς ἱππεῦσι προῖκα ἔνειμεν. τὸν μόντοι στέφανον τὸν τῶν κιθαρισδῶν ἀνικτὶ ἔλαβε, πάντων ὡς καὶ ἀναξίον τῆς νίκης ἐκβληθέντων, "καὶ εὐθὺς ἐς αὐτὸ τὸ γυμνάσιον ἐν τῇ στολῇ σφῶν ἐσεγράφη." καὶ τούτου καὶ οἱ ἄλλοι αὐτῷ στέφανοι οἱ τῆς κιθαρισθίας ἐξ ἀπάντων τῶν ἀγώνων ὡς καὶ μόνῳ ἄξιον ἔκρινοντο.

ἐν ᾧ δὲ ταῦτα ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπαίετο, πάθος ἐν τῇ Βρετανίᾳ ^{a.c.}ΞΒ⁶¹ δεινὸν συνήρχθη· δύο τε γὰρ πόλεις ἐπορθήθησαν, καὶ μυριάδες ὀκτὼ τῶν τε Ῥωμαίων καὶ τῶν συμμάχων αὐτῶν ἐφθάρησαν, ἣ τε νῆσος ἡλλοτριώθη. καὶ ταῦτα μόντοι πάντα ὑπὸ γυναικὸς αὐτοῖς συνήρχθη, ὥστε καὶ κατὰ τοῦτο πλείστην αὐτοῖς αἰσχύνην συμβῆναι, ὡς πον καὶ τὸ θεῖον τὴν συμφορὰν αὐτοῖς προεσήμανεν· ἔκ τε γὰρ τοῦ βουλευτηρίου θροῦς νυκτὸς βαρβαρικὸς μετὰ γέλωτος καὶ ἐκ τοῦ θεάτρου θόρουβος μετ' οἰμωγῆς ἔξηκούετο, μηδενὸς ἀνθρώπων μῆτε φθεγγομένου μῆτε στένοντος, οἰκταὶ τέ τινες ἐν τῷ Ταμέσῳ ποταμῷ ὑψυδροὶ ἐωρῶντο, καὶ ὁ ὠκεανὸς ὁ μεταξὺ τῆς τε νήσου καὶ τῆς Γαλατίας αἱματώδης ποτὲ ἐν τῇ πλημυρίδι ἠϋξήθη. πρόφασις δὲ τοῦ πολέμου ἔγένετο ἡ δήμεσις τῶν χρημάτων ἃ Κλαύδιος τοῖς πρώτοις αὐτῶν ἐδεδώκει· καὶ ἔδει καὶ ἐκεῖνα, ὡς γε Δεκκιανὸς Κάτος ὁ τῆς νήσου ἐπιτροπεύων ἔλεγεν, ἀναπόμιμνα γενέσθαι. διὰ τε οὖν τοῦτο, καὶ ὅτι ὁ Σενέκας χιλίας σφίσι μυριάδας ἄκουσιν ἐπὶ χρησταῖς ἐλπίσι τόκων δανείσας ἔπειτ' ἀθροάς τε ἅμα αὐτὰς καὶ βιαίως εἰσέπρασεν. ἡ δὲ μάλιστα αὐτοὺς ἔρεθίσασα καὶ ἐναντία Ῥωμαίων πολεμεῖν ἀναπέσασα, τῆς τε προστατείας αὐτῶν ἄξιωθεῖσα καὶ τοῦ πολέμου παντὸς στρατηγήσασα, Βουνδουῖκα ἦν, γυνὴ Βρεττανικῆς γένους τοῦ βασιλείου, μεῖζον ἢ κατὰ γυναικα φρόνημα ἔχουσα. αὕτη γὰρ συνήγαγέ τε τὸ στρατεύμα ἀμφὶ δώδεκα μυριάδας ὄν, καὶ ἀνέβη ἐπὶ βῆμα ἐκ γῆς ἐλώδους ἐς τὸν Ῥωμαϊκὸν τρόπον πεποιημένον. ἦν δὲ καὶ τὸ σῶμα μεγίστη καὶ τὸ εἶδος βλοσυρωτάτη τό τε βλέμμα δορυμνιάτη, καὶ τὸ φθῆγμα τραχὺ εἶχε, τὴν τε κόμην πλείστην τε καὶ ξανθοτάτην οὖσαν μέχρι τῶν γλοντῶν καθεῖτο, καὶ στρεπτὸν μέγαν χρυσοῦν ἐφόρει, χιτῶνά τε παμπούκιλον ἐνεκεκόλπωτο, καὶ χλαμύδα ἐπ' αὐτῷ παχείαν ἐπεπεπόρητο. οὕτω μὲν αἰεὶ ἐνεσκενάζετο· τότε δὲ καὶ λόγῃν λαβοῦσα, ὥστε καὶ ἐκ τούτου πάντας ἐκπλήττειν, ἔλεξεν ὧδε.

"πέπεισθε μὲν τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ὅσον ἐλευθερία τῆς δουλείας διαφέρει, ὥστ' εἰ καὶ πρότερόν τις ὑμῶν ὑπὸ τῆς τοῦ χρείττορος

" V p. 689
στησαν. ἡ?

1 1 5 σφίσιν?*

2 2 1 εἰσέπρασεν, ἐπανε-

4 3 ἐν 4 ἐπεπεπόρητο*

ἀπειρίας ἐπαγωγῶς ἐπαγγέλμασι τῶν Ῥωμαίων ἡπάτητο, ἀλλὰ νῦν
 γε ἑκατέρω πεπειραμένοι μεμαθήκατε μὲν ὅσον ἡμαρτήκατε δεσπο-
 τείαν ἐπισπαστὸν πρὸ τῆς πατρὸς διαίτης προτιμήσαντες, ἐγνώκατε
 2 δὲ ὅσω καὶ περὶ ἀδέσποτος πλοῦτον δουλεύοντος προσφέρει. τί
 μὲν γὰρ οὐ τῶν ἀσχίστων, τί δ' οὐ τῶν ἀλγίστων, ἔξ οὗπερ ἐς
 τὴν Βρεττανίαν οὗτοι παρέκλυψαν, πεπόνθαμεν; οὐ τῶν μὲν πλεί-
 στων καὶ μεγίστων κτημάτων ὅλων ἐστερήμεθα, τῶν δὲ λοιπῶν
 3 τέλη καταβάλλομεν; οὐ πρὸς τῷ τὰλλα πάντα καὶ νέμειν καὶ γε-
 ωργεῖν ἐκείνοις, καὶ τῶν σωμάτων αὐτῶν δασμὸν ἐτήσιον φέρομεν;
 καὶ πόσῳ χρεῖττον ἦν ἅπασι τισὶ περᾶσθαι μᾶλλον ἢ μετὰ κενῶν
 ἐλευθερίας ὀνομάτων κατ' ἔτος λυτροῦσθαι; πόσῳ δὲ ἐσφάχθαι
 4 καὶ ἀπολωλέναι μᾶλλον ἢ κεφαλὰς ὑποτελεῖς περιφέρειν; καίτοι τί
 τοῦτο εἶπον; οὐδὲ γὰρ τὸ τελευτῆσαι παρ' αὐτοῖς ἀξίμιον ἐστίν,
 ἀλλ' ἵστε ὅσον καὶ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν τελοῦμεν· παρὰ μὲν γὰρ τοῖς
 ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ τοῖς δουλεύοντάς τισιν ὁ θάνατος ἐλευθε-
 ροῖ, Ῥωμαίοις δὲ δὴ μόνοις καὶ οἱ νεκροὶ ζῶσι πρὸς τὰ λήμματα.
 5 τί δ' ὅτι, καὶ μὴ ἔχη τις ἡμῶν ἀργύριον (πῶς γὰρ ἢ πόθεν),
 ἀποδόμεθα καὶ σκυνερόμεθα ὥσπερ οἱ φορευόμενοι; τί δ' ἂν
 προϊόντος τοῦ χρόνου μετρίσασιν, οὕτως ἡμῖν κατὰ τὴν πρώτην
 ἐδούης, ὅτε πάντες καὶ τὰ θηρία τὰ νεώτατα θεραπεύουσιν, προσ-
 ετηγμένοι;
 4 ἡμεῖς δὲ δὴ πάντων τῶν κακῶν τούτων αἴτιοι, ὥς γε τὰληθές
 εἶπειν, γέγοναμεν, οἳ τινες αὐτοῖς ἐπιβῆναι τὴν ἀρχὴν τῆς νήσου
 ἐπετρέψαμεν, καὶ οὐ παραχρῆμα αὐτούς, ὥσπερ καὶ τὸν Καῖσαρα
 τὸν Ἰούλιον ἐκείνον, ἐξηλάσαμεν· οἳ τινες οὐ πόρρωθεν σκισιν,
 ὥσπερ καὶ τῷ Ἀνγούστῳ καὶ τῷ Γαίῳ τῷ Καλιγύλῳ, φοβερόν τὸ
 2 πειρᾶσαι τὸν πλοῦν ἐποιήσαμεν. τοιγαροῦν νήσον τηλικαύτην, μάλ-
 λον δ' ἡπειρον τρόπον τινὰ περιόρουτον νεμόμενοι καὶ ἰδίαν οἰκον-
 μένην ἔχοντες, καὶ τοσοῦτον ὑπὸ τοῦ ὠκεανοῦ ἀπ' ἀπάντων τῶν
 ἄλλων ἀνθρώπων ἀφωρισμένοι ὥστε καὶ γῆν ἄλλην καὶ οὐρανὸν
 ἄλλον οἰκεῖν πεπιστευθῆναι, καὶ τινος αὐτῶν καὶ τοὺς σοφωτάτους
 γε μηδὲ τὸ ὄνομα ἡμῶν ἀκριβῶς πρότερον ἐγνώσκον, κατεφρονή-
 θημεν καὶ κατεπατήθημεν ὑπ' ἀνθρώπων μηδὲν ἄλλῃ ἢ πλεονεκτεῖν
 3 εἰδόντων. ἀλλ' εἰ καὶ μὴ πρότερον, νῦν ἔτι, ὃ πολῖται καὶ φίλοι
 καὶ συγγενεῖς (πάντας γὰρ ὑμᾶς συγγενεῖς, αἵτε καὶ μιᾶς νήσου
 οἰκήτορας ὄντας καὶ ἐν ὀνόμα κοινὸν κεκτημένους, νομίζω), τὰ
 προσήκοντα πράξωμεν, ἕως ἔτι τῆς ἐλευθερίας μνημονεύομεν, ἵνα
 καὶ τὸ πρόσχημα καὶ τὸ ἔργον αὐτῆς τοῖς παισὶ καταλίπωμεν. ἂν
 γὰρ ἡμεῖς τῆς συντροφικῆς εὐδαιμονίας παντελῶς ἐκλαθώμεθα, τί
 ποτε ἐκείνοι ποιήσουσιν ἐν δουλείᾳ τραφέντες;

λέγω δὲ ταῦτα οὐχ ἵνα μισήσητε τὰ παρόντα (μεμισήκατε γάρ), 5
οὐδ' ἵνα φοβηθῆτε τὰ μέλλοντα (πεφόβησθε γάρ), ἀλλ' ἵνα ἐπαι-
νέσω τε ὑμᾶς ὅτι καὶ καθ' ἑαυτοὺς πάνθ' ὅσα δεῖ προαιρεῖσθε,
καὶ χάριν ὑμῖν γνῶ ὅτι καὶ ἐμοὶ καὶ ἑαυτοῖς ἐτοίμως συνείρεσθε.
φροεῖσθε δὲ μηδαμῶς τοὺς Ῥωμαίους· οὔτε γὰρ πλείους ἡμῶν εἰσὶν 2
οὔτ' ἀνδρειότεροι. τεκμήριον δὲ ὅτι καὶ κρύπτει καὶ θώραξι καὶ
κρημῖσιν ἐσκέπασθε καὶ προσέτι καὶ σταυρώμασι καὶ τείχεσι καὶ
τάφροις ἐσκέπασθε πρὸς τὸ μήτι πάσχειν ἕξ ἐπιδρομῆς τῶν πο-
λεμίων. τοῦτο γὰρ αἰροῦνται μᾶλλον ὑπὸ τῶν φόβων ἢ τὸ καὶ
δραῖσαι τι προχείρως ὥσπερ ἡμεῖς. τοσαύτη γὰρ περιστομὴ ἀνδρίας 3
χρῶμεθα ὥστε καὶ τὰς σκηνὰς ἀσφαλεστέρας τῶν τειχῶν καὶ τὰς
ἀσπίδας πολυαρκεστέρας τῆς ἐκείνων πανοπλίας νομίζω. ἕξ οὐπερ
ἡμεῖς μὲν καὶ κρητοῦντες αἰροῦμεν αὐτοὺς καὶ βιασθέντες ἐκφεύ-
γομεν, κἂν ἄρα καὶ ἀναχωρήσαι ποι προελώμεθα, ἐς τοιαῦτα ἔλη
καὶ ὅρη καταδύμεθα ὥστε μήτε εὐρεθῆναι μήτε ληφθῆναι· ἐκεῖνοι 4
δὲ οὔτε διώξαι τινα ὑπὸ τοῦ βάρους οὔτε φρυγεῖν δύνανται, κἂν
ἄρα καὶ ἐκδράμωσι ποτε, ἕς τε χωρία ἀποδεδειγμένα καταφεύγουσι,
κἀνταῦθα ὥσπερ ἐς γαλέαρας κατακλείονται. ἐν τε οὖν τούτοις 5
παρὰ πολλὰ ἡμῶν ἐλαττοῦνται, καὶ ἐν ἐκείνοις, ὅτι οὔτε λιμὸν οὔτε
δίψος, οὐ ψῦχος οὐ καῦμα ὑποφέρουσιν ὥσπερ ἡμεῖς, ἀλλ' οἱ μὲν
καὶ σιτιᾶς καὶ σκέπης σίτου τε μεμαγμένον καὶ οἶνον καὶ ἐλαῖον
δέονται, κἂν ἄρα τι τούτων αὐτοὺς ἐπιλήπῃ διαφθείρονται, ἡμῖν
δὲ δὴ πᾶσα μὲν πόα καὶ ῥίζα σίτος ἐστί, πῶς δὲ χυμὸς ἐλαίου,
πᾶν δὲ ὕδωρ οἶνος, πᾶν δὲ δένδρον οἰκία. καὶ μὴν καὶ τὰ χωρία 6
ταῦτα ἡμῖν μὲν συνήθη καὶ σύμμαχα, ἐκείνοις δὲ δὴ καὶ ἄγνωστα
καὶ πολέμια· καὶ τοὺς ποταμοὺς ἡμεῖς μὲν γυμνοὶ διανέομεν, ἐκεῖ-
νοι δὲ οὐδὲ πλοίοις ῥαδίως περνοῦνται. ἀλλ' ἴωμεν ἐπ' αὐτοὺς
ἀγαθῇ τύχῃ θαρροῦντες. δείξωμεν αὐτοῖς ὅτι λαγωὶ καὶ ἀλώπε-
κες ὄντες κυνῶν καὶ λύκων ἄρχειν ἐπιχειροῦσιν.”

ταῦτα εἰποῦσα λαγὼν μὲν ἐκ τοῦ κόλπου προήκατο μαντεία 6
τινὲς χρῶμένη, καὶ ἐπειδὴ ἐν αἰσίῳ σφίσιν ἔδραμε, τό τε πλῆθος
πᾶν ἥσθ' ἐν ἀρεβόρῃ, καὶ ἡ Βουνδουίκα τὴν χεῖρα ἐς τὸν οὐρανὸν
ἀνατείνασα εἶπε “χάριν τέ σοι ἔχω, ὦ Ἀνδράστη, καὶ προσεπικα- 2
λοῦμαι σέ γυνή γυναῖκα, οὐκ Αἰγυπτίων ἀχθοφόρων ἄρχονσα ὡς
Νίτωκρις, οὐδ' Ἀσσυρίων τῶν ἐμπόρων ὡς Σεμίραμις (καὶ γὰρ
ταῦτ' ἤδη παρὰ τῶν Ῥωμαίων μεμαθήκαμεν), οὐ μὴν οὐδὲ Ῥω- 3
μαίων αὐτῶν ὡς πρότερον μὲν Μεσσαλίνα ἔπειτ' Ἀγριππῖνα (νῦν 3
δὲ καὶ Νέρων ὄνομα μὲν ἀνδρὸς ἔχει, ἔργῳ δὲ γυνή ἐστιν· σημείον

5 2 2 δὲ τὸ καὶ πο. — ἐσκεπασθαι — ἐσκεπάσθαι? 4 μῆξτι*
4 3 καταφεύγουσι 5 2 ἐν om* 6 2 1 Ἀνδράστη] Ἀνδράτη 7 3 2

- δέ, ἴδδει γὰρ καὶ κιθαρίζει καὶ καλλωπίζεται), ἀλλ' ἀνδρῶν Βρεττανῶν, γεωργεῖν μὲν ἢ δημιουργεῖν οὐκ εἰδότες, πολεμεῖν δὲ ἀκριβῶς μεμαθηκότων, καὶ τὰ τε ἄλλα πάντα κοινὰ καὶ παῖδας καὶ γυναῖκας κοινὰς νομιζόντων, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐκείνων τὴν αὐτὴν τοῖς ἄρρεσιν
- 4 ἄρετὴν ἔχουσιν. τοιούτων οὖν ἀνδρῶν καὶ τοιούτων γυναικῶν βασιλεύουσα προσεύχομαι τέ σοι καὶ αὐτῷ νίκην καὶ σωτηρίαν καὶ ἐλευθερίαν κατ' ἀνδρῶν ἑβριστιῶν ἀδίκων ἀπλήστον ἀνοσίων, εἴ γε καὶ ἄνδρας χρὴ καλεῖν ἀνθρώπους ἔδατι θεομῦ λοτομένους, ὅσα σκευαστὰ ἐσθίωντας, ὄνον ἄκρατον πίνοντας, μύρῳ ἀλειφόμενους, μυλθακῶς κοιμωμένους, μετὰ μειρακίων, καὶ τούτων ἐξώρων,
- 5 καθεύδοντας, κιθαρωδῶ, καὶ τούτῳ κακῶ, δουλεύοντας. μὴ γὰρ τοι μήτ' ἐμοῦ μήθ' ὑμῶν ἔτι βασιλεύσειεν ἡ Νερωνίς ἡ Δομιτία, ἀλλ' ἐκείνη μὲν Ῥωμαίων ἄδουσα δεσποζέτω (καὶ γὰρ ἄξιοι τοιαύτη γυναικὶ δουλεύειν, ἥς τοσοῦτον ἤδη χρόνον ἀνέχονται τυραννοῦσης), ἡμῶν δὲ σὺ ὦ δέσποινα αἰεὶ μόνῃ προστατοίης·"
- 7 τοιαῦτ' ἄττα ἡ Βουνδοῦζα δημηγορήσασα ἐπῆγε τοῖς Ῥωμαίοις τὴν στρατιάν· ἔνυχον γὰρ ἄναρχοι ὄντες διὰ τὸ Παυλῖνον τὸν ἡγεμόνα σφῶν εἰς νῆσόν τινα Μῶναν ἀγχοῦ τῆς Βρεττανίας κειμένην ἐπιστρατεῦσαι. διὰ τοῦτο πόλεις τε δύο Ῥωμαϊκὰς ἐξέπόρθησε καὶ δῆρπασε, καὶ φόρον ἀμέθητον, ὥς ἔφην, εἰργάσατο· τοῖς τε ἀλισκομένοις ἀνθρώποις ἐπ' αὐτῶν οὐδὲν τῶν δεινотάτων ἔστιν ὃ τι
- 2 οὐκ ἐγένετο. καὶ ὃ δὴ δεινότερον καὶ θηριωδέστατον ἐπραξάν· τὰς γὰρ γυναῖκας τὰς εὐγενεστάτας καὶ εὐπρεπεστάτας γυμνὰς ἐκρέμασαν, καὶ τοὺς τε μαστοὺς αὐτῶν περιέτεμον καὶ τοῖς στόμασί σφῶν προσέθραπτον, ὅπως ὥς καὶ ἐσθίονσαι αὐτοὺς ὀρῶντο, καὶ μετὰ τοῦτο πασσάλους ὀξέσι διὰ παντὸς τοῦ σώματος κατὰ μῆκος
- 3 ἀνέπειραν. καὶ ταῦτα πάντα θύοντές τε ἅμῃ καὶ ἐστιώμενοι, ἑβρίζοντες, ἐν τε τοῖς ἄλλοις σφῶν ἱεροῖς καὶ ἐν τῇ τῆς Ἀνδάτης μάλιστα ἄλσει ἐποιοῦν· οὕτω γὰρ καὶ τὴν νίκην ὠνόμαζον, καὶ ἔσεβον αὐτὴν περιττότατα.
- 8 ὁ δὲ Παυλῖνος ἔνυχῃ μὲν ἤδη τὴν Μῶναν παραστησάμενος, πυθόμενος δὲ τὴν Βρεττανικὴν συμφορὰν ἀπέπλευσεν εὐθὺς ἐς αὐτὴν ἐκ τῆς Μῶνης. καὶ διακινδυνεύσαι μὲν αὐτίκα πρὸς τοὺς βαρβάρους οὐκ ἠθέλε, τό τε πληθὺς αὐτῶν καὶ τὴν ἀπόνοιαν φοβούμενος, ἀλλ' ἐς ἐπιτηδειότερον καιρὸν τὴν μάχην ἐπερετίθετο· ἐπεὶ δὲ σίτον τε ἐσπάρξε καὶ οἱ βάρβαροι ἐγκείμενοι οὐκ ἤνισαν,
- 2 ἡναγκάσθη καὶ παρὰ γνώμην αὐτοῖς συμβαλεῖν. ἡ μὲν οὖν Βουνδοῦζα ἐς τρεῖς καὶ εἴκοσι μυριάδας ἀνδρῶν στρατεύμα ἔχουσα

6 3 3 γὰρ om 5 2 μήτ'] μὴ 7 1 3 Μῶναν* 8 1 ἑβρίζον?
3 ἄλσει, ἐπεὶ οὕτω γε καὶ?*

αὐτὴ μὲν ἐφ' ὅρματος ὤχεϊτο, τοὺς δ' ἄλλους ὡς ἐκάστοις διέτα-
 ξεν· ὁ δὲ δὴ Παυλῖνος μῆτε ἀντιπαρατεῖναι οἱ τὴν φάλαγγα δυνη-
 θείς (οὐδὲ γὰρ οὐδ' εἰ ἐφ' ἓνα ἐτάχθησαν ἐξικνουῦντο· τοσοῦτον
 ἡλατιοῦντο τῷ πλήθει) μῆτε αὖ καθ' ἓν συμβαλεῖν, μὴ καὶ περι-
 στοιχισθεὶς κατωκοπῇ, τολμήσας, τριχῇ τε ἔνειμε τὸν στρατὸν ὅπως
 πολλαχόθεν ἅμα μάχοντο, καὶ ἐπέκνωσεν ἕκαστον τῶν μερῶν ὥστε
 δύσρηκτον εἶναι. συντάττων δ' αὐτοὺς καὶ καθιστὰς προσπαρήγει,
 λέγων “ἄγετε ἄνδρες συστρατιῶται, ἄγετε ἄνδρες Ῥωμαῖοι, δεῖξάτε
 τοῖς ὀλέθροις τούτοις ὅσον καὶ δυνατοὺντες αὐτῶν προσφέρομεν·
 αἰσχρὸν γὰρ ἔστιν ὑμῖν, ἂ μικρῶ πρόσθεν ἐπ' ἀρετῆς ἐκτίσασθε,
 νῦν ἀκλειῶς ἀπολέσαι. πολλάκις τοι τῶν νῦν παρόντων ἐλάττους
 ὄντες πολὺν πλεονεξία ἀντιπάλους καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ καὶ οἱ πατέρες
 ὑμῶν ἐνίκησαν. μῆτε οὖν τὸ πλῆθος αὐτῶν φοβηθῆτε καὶ τὴν νεο-
 τεροποιίαν (ἐκ γὰρ ὀόπλον καὶ ἀμελετήτον προπετείας θρασύνον-
 ται), μῆθ' ὅτι πόλεις τινας ἐμπεπρήκασιν· οὐ γὰρ κατὰ κράτος
 οὐδ' ἐκ μάχης, ἀλλὰ τὴν μὲν προδοθεῖσαν τὴν δὲ ἐκλειφθεῖσαν
 εἶλον. ἀνθ' ὧν νῦν τὴν προσήκουσαν παρ' αὐτῶν δίκην λάβετε,
 ἵνα καὶ τοῖς ἔργοις αὐτοῖς ἐκμάθωσιν οἷους ὄντας ὑμᾶς οἶοι ὄντες
 ἡδίκηκασιν.”

ταυτὰ τισιν εἰπὼν ἐφ' ἑτέροισ ἡλθε, καὶ ἔφη “νῦν καιρὸς ὃ 10
 συστρατιῶται προθυμίας, νῦν τόλμης. ἂν τήμερον ἄνδρες ἀγαθοὶ
 γένησθε, καὶ τὰ προειμένα ἀναλήψεσθε· ἂν τούτων κρατήσητε,
 οὐκέτι οὐδεὶς ὑμῖν οὐδὲ τῶν ἄλλων ἀντιστήσεται. διὰ μιᾶς τοιαύτης
 μάχης καὶ τὰ ἐπάρχοντα βεβαιώσεσθε καὶ τὰ λοιπὰ προσκαταστρέ-
 ψεσθε· πάντες γὰρ καὶ οἱ ἄλλοθι πον ὄντες στρατιῶται ζηλώσουσιν 2
 ὑμῶς καὶ ἐχθροὶ φοβηθήσονται. ὥστε ἐν ταῖς χερσὶν ἔχοντες ἢ
 πάντων ἀνθρώπων ἀδελφῶς ἄρχειν ὧν καὶ οἱ πατέρες ὑμῶν κατέλιπον
 καὶ αὐτοὶ ὑμεῖς προσεπεκτίσασθε, ἢ πάντως αὐτῶν στερηθῆναι,
 ἔλεσθε ἐλεύθεροι εἶναι, ἄρχειν πλουτεῖν εὐδαιμονεῖν μᾶλλον ἢ τὰ
 ναντία αὐτῶν ῥαθυμήσαντες παθεῖν.”

τοιαῦτα δὲ καὶ τούτοις εἰπὼν ἐπὶ τοὺς τρίτους ἐπιπαρήλθε, 11
 καὶ ἔλεξε καὶ ἐκείνοις “ἠκούσατε μὲν οἷα ἡμᾶς οἱ κατάρτατοι οὗτοι
 δεδράκασι, μᾶλλον δὲ ἔνια αὐτῶν καὶ εἶδετε· ὥσθ' ἔλεσθε πότερον 2
 καὶ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ ἐκείνοις παθεῖν καὶ προσέτι καὶ ἐκπεσεῖν παν-
 τελῶς ἐκ τῆς Βρετανίας, ἢ κρατήσαντες καὶ τοῖς ἀπολωλόσι τιμω-
 ρῆσαι καὶ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ἅπασι παράδειγμα ποιῆσαι καὶ
 πρὸς τὸ πειθαρχοῦν εὐμενοῦς ἐπιεικειᾶς καὶ πρὸς τὸ νεωτερίζον
 ἀνυπακούας τραχύτητος. μάλιστα μὲν οὖν ἔγωγε νικήσειν ἡμᾶς ἐλπίζω 3

8 4 1 ἓνα*: cf. c. 12 5 1
 4 πάντων ἀγαθῶν σι.*

10 1 4 ταύτης? 2 1 στρατιῶται τε ζ.?
 11 2 1 πότερον βούλεσθε ζ.?

καὶ τῇ παρὰ τῶν θεῶν συμμαχίᾳ (τοῖς γὰρ ἀδικουμένοις ὡς τὸ πολὺ συναίρονται) καὶ τῇ πατρῷᾳ ἡμῶν ἀνδρίᾳ, Ῥωμαίους τε ὄντας καὶ ταῖς ἀρεταῖς ἀπάντων ἀνθρώπων κεκρατηκότας, καὶ ταῖς ἐμπειρίαις (καὶ γὰρ αὐτοὺς τούτους τοὺς νῦν ἀντικαθεστώτας ἡττήσαντες κεχειρώμεθα), τῷ τε ἀξιώματι (οὐ γὰρ ἀντιπάλους τισὶν ἀλλὰ δούλοις ἡμετέροις συμβαλοῦμεν, οὓς καὶ ἐλευθέρους καὶ αὐτο-
 4 νόμους ὄντας εἰάσωμεν). ἂν δὲ δὴ παρ' ἐλπίδα τι συμβῇ (οὐδὲ γὰρ τοῦτ' εἰπεῖν ὀκνήσω), ἄμεινόν ἐστι μαχομένους ἡμᾶς ἀνδρείως πεσεῖν ἢ ἄλόντας ἀνασκολοπισθῆναι, τὰ σπλάγχνα τὰ ξαντῶν ἐκτριμθέντα ἰδεῖν, πασσάλους διαπύρους ἀναπαρῆναι καὶ ὕδατι ζέοντι τηχομένους ἀπολέσθαι, καθάπερ ἐς θηρία τινὰ ἄγρια ἄνομα ἀνόσια ἐμπεπτω-
 5 κότας. ἢ οὖν περιγεγνώμεθα αὐτῶν, ἢ ἐνταῦθα ἀποθάνωμεν. καλὸν τὸ μνημεῖον τὴν Βρεττανίαν ἔχομεν, καὶ πάντες οἱ λοιποὶ Ῥωμαῖοι ἐξ αὐτῆς ἐκπέσωσιν. τοῖς γὰρ σώμασι τοῖς ἡμετέροις πάντως αὐτὴν αἰεὶ καθέξομεν."

- 12 τοιαῦτα καὶ παραπλήσια τούτοις εἰπὼν ἦρε τὸ σημεῖον τῆς μάχης· καὶ τούτου συνῆλθον, οἱ μὲν βάρβαροι κραυγῇ τε πολλῇ καὶ ὥδαῖς ἀπειλητικαῖς χρώμενοι, οἱ δὲ Ῥωμαῖοι σιγῇ καὶ κόσμῳ,
 2 μέχρις οὗ ἐς ἀκοντίου βολὴν ἀφίκοντο. ἐνταῦθα δὲ ἤδη βύδιον τῶν πολεμίων προσιδόντων σφίσιν ἐξάξαντες ἅμα ἀπὸ συνθήματος ἐπέδραμον αὐτοῖς ἀπὸ κράτος, καὶ ἐν μὲν τῇ προσμίξει ῥαδίως τὴν ἀντίταξιν σφῶν διέσρηξαν, περισχεθέντες δὲ τῷ πλήθει πανταχόθεν
 3 ἅμα ἐμάχοντο. καὶ ἦν ὁ ἀγωνισμὸς αὐτῶν πολύτροπος· τοῦτο μὲν γὰρ οἱ ψιλοὶ τοὺς ψιλοὺς ἀντέβαλλον, τοῦτο δὲ οἱ ὀπλίται τοῖς ὀπλίταις ἀνθίσταντο, οἱ τε ἱππεῖς τοῖς ἱππεῦσι συνεφέροντο, καὶ πρὸς τὰ ἄρματα τῶν βαρβάρων οἱ τοξόται τῶν Ῥωμαίων ἀντηγωνίζοντο. τοὺς τε γὰρ Ῥωμαίους οἱ βάρβαροι ὄνμῃ τοῖς ἄρμασι προσπίπτοντες ἀνέτρεπον, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν τοξενμάτων, αἵτε καὶ
 4 δίχα θωράκων μαχόμενοι, ἀρεστέλλοντο· ἱππεὺς τε πεζὸν ἀνέτρεπε, καὶ πεζὸς ἱππεῖα κατέβαλλεν· πρὸς τε τὰ ἄρματα συμφραζάμενοί τινες ἐχώρου, καὶ ἄλλοι ὑπ' αὐτῶν ἐσκεδάννυντο· τοὺς τε τοξότας οἱ μὲν ὁμόσε σφίσιν ἰόντες ἔτρεπον, οἱ δὲ πόρρωθεν ἐφνύλασσοντο.
 5 καὶ ταῦτα οὐ καθ' ἐν ἀλλὰ τριχῇ πάνθ' ὁμοίως ἐγένετο. ἡγωνίσαντο δὲ ἐπὶ πολὺ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀμφοτέροι προθυμίας καὶ τόλμης. τέλος δὲ ὅψε ποτε οἱ Ῥωμαῖοι ἐνίκησαν, καὶ πολλοὺς μὲν ἐν τῇ μάχῃ καὶ πρὸς ταῖς ἀμάξαις τῇ τε ὕλῃ κατεφόνευσαν, πολλοὺς δὲ καὶ
 6 ζῶντας εἴλον. σιγχροὶ δ' οὖν καὶ διέφυγον, καὶ παρσκευάζοντο μὲν ὡς καὶ αὖθις μαχομένοι, ἀποθανούσης δὲ ἐν τούτῳ τῆς Βουν-

δουτικῆς νόσῳ ἐκείνην μὲν δεινῶς ἐπένθησαν καὶ πολυτελῶς ἔθαψαν, αὐτοὶ δ' ὥς καὶ τότε ὄντως ἡττηθέντες διεσκεδάσθησαν.

καὶ τὰ μὲν Βρεττανικά ἐπὶ τοσοῦτον, ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ὁ Νέρων ^{a. C.} 13 Ὀκταβίαν τὴν Αὐγούστου ἀπεπέμψατο μὲν πρότερον διὰ Σαβίναν ⁶² τὴν παλλακίδα, ὕστερον δὲ καὶ ἀπέκτεινεν, καίτοι τοῦ Βούρρου ἐναντιουμένου αὐτῷ καὶ κωλύοντος ἀποπέμψασθαι, καὶ ποτε εἰ- ² πόντος “οὐκοῦν καὶ τὴν προῖκα αὐτῇ” τοῦτ' ἔστι τὴν ἡγεμονίαν “ἀπόδος.” οὕτω γὰρ πως ἐρρωμένως τῇ παρρησίᾳ ἐχρήτο ὥστε ποτὲ δεύτερον ἐρωτηθεὶς ὑπ' αὐτοῦ γνώμην περὶ ὧν ἀπεφῆναιτο, εἶπεν ἄντικρυς ὅτι περὶ ὧν ἂν ἅπας τι εἴπω, μηκέτι μου αὐθις πύθῃ. τοῦτον μὲν οὖν φαρμάκῳ διώλεσεν, Τιγελλῖνον δὲ τινα Σω- ³ φόνιον, ἀσελγείᾳ τε καὶ μισοφονίᾳ πάντας τοὺς καθ' ἑαυτὸν ἀνθρώ- πους ὑπεράρσαντα, σὺν ἑτέρῳ τινὶ ἐπὶ τὴν τῶν δορυφόρων ἀρχὴν κατέστησεν. πρὸς τοῦτον καὶ τὸ τῆς Πυθιάδος ἀπόφθεγμα γενέ- σθαι λέγεται. ἐπεὶ γὰρ τῶν περὶ τὴν Ὀκταβίαν ὄντων οἱ ἄλλοι ⁴ πάντες πλὴν Πυθιάδος συνεπέθεντο μετὰ τῆς Σαβίνης αὐτῇ, τῆς μὲν, ὅτι ἐδυστύχει, καταφρονήσαντες, τὴν δ', ὅτι ἰσχυρὴ, κολακεύον- τες, μόνῃ ἢ Πυθιάς οὔτε τι κατεψεύσατο αὐτῆς, καίπερ πικρότατα βασανισθεῖσα, καὶ τέλος ὥς ὁ Τιγελλῖνος ἐνέκειτο αὐτῇ, προσέειπεν τε αὐτῷ καὶ εἶπε “καθαρώτερον ὦ Τιγελλῖνε τὸ αἰδοῖον ἢ δέσποινά μου τοῦ σοῦ στόματος ἔχει.”

ὁ δὲ δὴ Νέρων καὶ γέλωτα καὶ σκώμματα τὰ τῶν συγγενῶν ¹⁴ κακὰ ἐποιεῖτο. τὸν γοῦν Πλαῦτον ἀποκτείνας, ἔπειτα τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ προσεσυνέχθεισάν οἱ ἰδὼν, “οὐκ ἦδεν” ἔφη “ὅτι μεγάλην ὄντα εἶχεν,” ὥσπερ φεισάμενος ἂν αὐτοῦ εἰ τοῦτο προηπίστατο. πάντα ² δὲ ὥς εἶπεν τὸν βίον ἐν καπηλικῇ διαίτῃ ποιούμενος ἀπέβη τοῖς ἄλλοις μηδὲν ἐφθόν ἐν καπηλείῳ, πλὴν λαχάνων καὶ ἔντονος, πι- πρᾶσκειν. τὸν δὲ Πάλλαντα διεσχρήσατο, ὅτι καὶ πλοῦτον πολὺν ³ ἐκέκτητο, ὥστε καὶ ἐς μυριάς μυριάδας αὐτὸν ἀριθμεῖσθαι· καὶ δυσκολίᾳ τρόπων πολλῇ ἐχρήτο, ὥστε μήτε τοῖς οἰκέταις μήτε τοῖς ἐξελευθέροις διαλέγεσθαι τι, ἀλλ' ἐς γραμματεῖα πάνθ' ὅσα ἐβού- λετο καὶ προσέτασσε σφισιν ἐσγράφειν.

13 ¹ 2 ἀπεπέμψατο· τῆς γὰρ Σαβίνης ἐρῶν ἤθελεν αὐτῇ συνεῖναι ὡς γαμειτῇ. δέσασα δὲ ἡ Σαβίνα μὴ ποτε ἡ Ὀκταβία μετακληθῇ, κατηγοροῦς ἐπ' αὐτῇ καὶ μοιχείας καὶ γοιτείας ψευδεῖς παρσεκευάσατο, καὶ τὸ μὲν πρῶτον φαναδενθῆναι αὐτήν, ἔπειτα καὶ σφαγῆναι ἐποίησεν. Z p. 477.

3 ¹ ὅτι ὁ Τιγελλῖνος διεδέξατο τὸν Βούρρον, ἀσελγείᾳ καὶ μισοφονίᾳ πάν- τας τοὺς καθ' αὐτὸν ἀνθρώπους ὑπεράρας. τὸν τε Νέρωνα ἀπ' αὐτῶν προσ- εποίησατο, καὶ τὸν συνάροχοντα Ροῦφον παρ' οὐδὲν εἰθέτο. V p. 689.

4 ¹ ἄλλοι] ἄγγελοι 4 ² ἢ] δ' ἢ 14 ¹ 2 ὅτι Παύλου τοῦ ἀποστό- λου τῆς κεφαλῆς προσεσυνέχθεισης Νέρων — M p. 212. ubi mox: ὅτι Θρασέας τις γνώμην ἀπεφῆναιτο ἀνδρὶ βουλευτῇ ἐσχάτῃ εἶναι τιμωρίαν τὴν φονίαν.

- 15 τοσαύτη δ' ἦν ἡ τοῦ Νέρωνος ἀκολασία ὥστε καὶ ἄρματα
 64^{a.C.} δημοσίᾳ ἤλανθεν. καὶ ποτε θηρία ἀποκτείνας ὕδωρ τε εὐθὺς ἐς
 τὸ θέατρον ἐπωχέευσεν καὶ ναυμαχίαν ἐπετέλεσε, καὶ μετὰ τοῦτο
 τὸ ὕδωρ ἀφείς μονομαχίαν ἐπιδιέθηκε, καὶ τέλος ἐσαγωγὸν αὐτὸ
 2 αὐτὸς δεῖπνον δημοσίᾳ πολυτελὲς ἐδείπνισεν. ἐσιτιάτωρ μὲν ὁ Τι-
 γελλῖνος ἀποδέδεικτο, καὶ πυρασκευὴ πᾶσα πολλὴ ἐπεπόριστο· ἐσκεν-
 άσθη δὲ τόνδε τὸν τρόπον. ἐν μὲν τῷ μέσῳ καὶ ἐπὶ τῷ ὕδατι τὰ
 τε σκεύη τὰ οἰνηρὰ τὰ ξύλινα τὰ μεγάλα προκαθεῖτο, καὶ ἐπ' αὐ-
 3 τῶν σανίδες ἐπεπήγασαν, πέριξ δὲ περὶ αὐτὸ καπηλεῖα καὶ οἰκήματα
 ἐπεποιήτο, ὥστε τὸν Νέρωνα καὶ τὸν Τιγελλῖνον τοὺς τε σπασίτους
 αὐτῶν τὸ μέσον ἔχοντας ἐπὶ τε ταπήτων πορφυρῶν καὶ ἐπὶ στρω-
 4 μάτων ἀπαλῶν ἐπενωχέισθαι, τοὺς δὲ δὴ ἄλλους πάντας ἐν τοῖς
 καπηλείοις εὐθυμείσθαι. ἔς τε τὰ πορνεῖα εἰσῆσαν, καὶ συνεγίνοντο
 πάσαις ἀνέδρῃ ἀπλῶς ταῖς ἐνταῦθα καθημέναις· ἦσαν δὲ αἱ τε
 περικαλλέσταται καὶ ἐκφανεστάται, δοῦλαι τε καὶ ἐλεύθεραι, ἑταῖραι,
 5 παρθένοι, γαμεταὶ τινῶν, οὐχ ὅπως δημότιδες ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ
 εὐγενέσταται καὶ κόραι καὶ γυναῖκες. καὶ ἦν ἑξουσία παντὶ τῷ
 βουλομένῳ σχεῖν ἢ ἡθέλει· οὐ γὰρ ἔξῃν αὐταῖς οὐδένα ἀπαρνή-
 σασθαι. ὥστε, οἷα συρφετώδης ὁμιλος, ἀπλήστως τε ἅμα ἔπινον
 καὶ ἀσελγῶς ὕβριζον, καὶ τις καὶ δοῦλος τῇ δεσποίνῃ παρόντος
 τοῦ δεσπότου καὶ μονομάχος εὐγενεῖ κόρῃ ὁρῶντος τοῦ πατρὸς
 6 συνεγίνοντο. ὠδισμοὶ τε καὶ πληγαὶ καὶ θόρονβοι, τοῦτο μὲν ἀπ' αὐ-
 τῶν τῶν ἐσιόντων, τοῦτο δὲ καὶ ἐκ τῶν ἔξωθεν περιεστηκότων,
 αἰσχροὶ συνέβαινον, καὶ ἄνδρες τε ἐκ τούτων συγχροὶ ἐφθάρησαν
 καὶ γυναῖκες, αἱ μὲν ἀποπνιγεῖσαι αἱ δὲ διαρπαγεῖσαι.
 7 "ὅτι ἐκ τῶν συναχθέντων ἐς τὸ Ἄντιον πολλῶν ἀπολομένων ὁ
 Νέρων ἐν ἰορτῆς μέρει τοῦτο ἐποιεῖτο. V p. 689.
- 16 μετὰ δὲ ταῦτα ἐπεθύμησεν ὅπερ πον ἀεὶ ᾔψχετο, τὴν τε πόλιν
 ὅλην καὶ τὴν βασιλείαν ζῶν ἀναλῶσαι· τὸν γοῦν Πρίαμον καὶ αὐ-
 τὸς θαυμαστῶς ἐμακάριζεν ὅτι καὶ τὴν πατρίδα ἅμα καὶ τὴν ἀρχὴν
 2 ἀπολομένης εἶδεν. λάθρα γάρ τινος ὥς καὶ μεθύοντος ἢ καὶ κα-
 κουροῦντός τι ἄλλως διαπέμπων, τὸ μὲν πρῶτον ἐν πον καὶ δύο
 καὶ πλεονα ἄλλα ἄλλοθι ὑπεμπίπρα, ὥστε τοὺς ἀνθρώπους ἐν παντὶ
 ἀπορίας γενέσθαι, μήτ' ἀρχὴν τοῦ κακοῦ ἔξενρεῖν μήτε τέλος ἐπα-
 3 γαγεῖν δυναμένους, ἀλλὰ πολλὰ μὲν ὁρῶντας πολλὰ δὲ ἀκούοντας
 αἶτοπα. οὔτε γὰρ θεάσασθαι ἄλλο τι ἦν ἢ πνρὰ πολλὰ ὥσπερ ἐν
 στρατοπέδῳ, οὔτε ἀκοῦσαι λεγόντων τινῶν ἢ ὅτι τὸ καὶ τὸ καίεται·
 ποῦ; πῶς; ὑπὸ τίνος; βοηθεῖτε. θόρονβός τε οὖν ἑξαίσιος πανταχοῦ

πάντας κατελάμβανεν, καὶ διέτρεχον οἱ μὲν τῇ οἱ δὲ τῇ ὥσπερ
 ἐμπληκτοί. καὶ ἄλλοις τινὲς ἐπαμύνοντες ἐπυνθάνοντο τὰ οἴκοι *
 καιόμενα· καὶ ἕτεροι πρὶν καὶ ἀκοῦσαι ὅτι τῶν σφετέρων τι ἐμπέ-
 πρησται, ἐμάνθανον ὅτι ἀπόλωλεν. οἱ τε ἐκ τῶν οἰκιῶν ἐς τοὺς
 στενωποὺς ἐξέτρεχον ὡς καὶ ἔξωθεν αὐταῖς βοηθήσοντες, καὶ οἱ ἐκ
 τῶν ὁδῶν εἴσω ἐσέθεν ὡς καὶ ἔνδον τι ἀνύσοντες. καὶ ἦν ἡ τε 5
 κραυγὴ καὶ ὁλοκρυγὴ παίδων ὁμοῦ γυναικῶν ἀνδρῶν γερόντων ἅπλε-
 τος, ὥστε μῆτε συνιδεῖν μῆτε συνεῖναι τι ὑπὸ τοῦ καπνοῦ καὶ τῆς
 κραυγῆς δύνασθαι· καὶ διὰ ταῦθ' ὁρᾶν ἦν τινὰς ἀφ' ὧν ἐστῶτας
 ὥσπερ ἐνεοὺς ὄντας. κὰν τούτῳ πολλοὶ μὲν καὶ τὰ σφέτερα ἐκκο- 6
 μιζόμενοι, πολλοὶ δὲ καὶ τὰ ἀλλότρια ἀρπάζοντες ἀλλήλοις τε ἐνε-
 πλάζοντο καὶ περὶ τοῖς σχεύεσιν ἐσφάλλοντο, καὶ οὔτε προΐεναι ποι
 οὔθ' ἐστάναι εἶχον, ἀλλ' ὥθον ὥθοντο, ἀνέτρεπον ἀνεδρέποντο.
 καὶ συχνοὶ μὲν ἀπεπνύγοντο συχνοὶ δὲ συνετρίβοντο, ὥστε σφίσι 7
 μηδὲν ὅ τι τῶν δυναμένων ἀνθρώποις ἐν τῇ τοιοῦτῳ πάθει κακῶν
 συμβῆναι μὴ συνερχθῆναι. οὐδὲ γὰρ οὐδ' ἀποφυγεῖν που ῥαδίως
 ἐδύνατο· κὰν ἐκ τοῦ παρόντος τις περιεσώθῃ, ἐς ἕτερον ἐμπεσοὺν
 ἐφθίρετο. καὶ ταῦτα οὐκ ἐν μιᾷ μόνον ἀλλ' ἐπὶ πλείους καὶ ἡμέ- 17
 ρας καὶ νύκτας ὁμοίως ἐγένετο. καὶ πολλοὶ μὲν οἴκοι ἔρημοι τοῦ
 βοηθήσαντός σφισιν ἀπώλοντο, πολλοὶ δὲ καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἐπι-
 κουρούντων προσκατεπρήσθησαν· οἱ γὰρ στρατιῶται, οἱ τε ἄλλοι
 καὶ οἱ νυκτοφύλακες, πρὸς τὰς ἀρπαγὰς ἀφορῶντες οὐχ ὅσον οὐ
 κατεσβέννυσάν τινα ἀλλὰ καὶ προσεξέκαϊον. τοιοῦτων δὲ δὴ ἄλλων 2
 ἄλλοθι συμβαινόντων, ἐπέλαβέ ποτε τὸ πῦρ ἄνεμος καὶ ἐπὶ τὰ
 λοιπὰ ὁμοῦ πάντα ἤγαγεν, ὥστε σκευῶν μὲν περὶ ἡ οἰκιῶν μηδὲν
 μηδὲν ἔτι φροντίσαι, πάντας δὲ τοὺς λοιποὺς ἐστῶτάς που ἐν ἀσφα-
 λεί τινι ὁρᾶν ὥσπερ νήσους τινὰς καὶ πόλεις ἅμα πολλὰς φλεγόμε-
 νας, καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς σφετέροις μηδὲν ἔτι λυπεῖσθαι, τὸ δὲ δημό- 3
 σιον ὁδυρομένους ἀναμιμνήσκεισθαι ὅτι καὶ πρότερόν ποτε οὕτως
 ὑπὸ τῶν Γαλατῶν τὸ πλεῖον τῆς πόλεως διεφθάρη. πάντων δὲ δὴ 18
 τῶν ἄλλων οὕτω διακειμένων, καὶ πολλῶν καὶ ἐς αὐτὸ τὸ πῦρ ἐπὶ
 τοῦ πάθους ἐμπεδώντων, ὁ Νέρων ἔς τε τὸ ἄκρον τοῦ παλατίου,
 ὅθεν μάλιστα σύνοπτα τὰ πολλὰ τῶν καιομένων ἦν, ἀνῆλθε, καὶ
 τὴν σκευὴν τὴν κιθαρωδικὴν λαβὼν ἤσεν ἄλωσιν, ὡς μὲν αὐτὸς
 ἔλεγεν, Ἰλίου, ὡς δὲ ἐωράτο, Ῥώμης.

τοιοῦτω μὲν δὴ πάθει τότε ἡ πόλις ἐσχίσατο οἷον οὔτε πρότε- 2
 ρόν ποτε οὔθ' ὕστερον, πλην τοῦ Γαλατικοῦ. τό τε γὰρ Παλάτιον
 τὸ ὅρος σύμπαν καὶ τὸ θέατρον τοῦ Ταύρου τῆς τε λοιπῆς πόλεως

* 2 ἐρεπλάζοντο] cf. 36 49 5, 72 19 extr.

7 3 συνερχθῆναι? *

οὔτ' *

- τὰ δύο που μέρη ἐκαύθη, καὶ ἄνθρωποι ἀναρίθμητοι διεφθάρησαν.
- 3 ὁ μὲντοι δῆμος οὐκ ἔστιν ὃ τι οὐ κατὰ τοῦ Νέρωνος ἡρᾶτο, τὸ μὲν ὄνομα αὐτοῦ μὴ ἐπιλέγων, ἄλλως δὲ δὴ τοῖς τὴν πόλιν ἐμπρήσασι καταρῶμενοι, καὶ μάλιστα³ ὅτι αὐτοὺς ἡ μνήμη τοῦ λογίου τοῦ κατὰ τὸν Τιβερίον ποτε ἀσθέντος ἐθορύβει. ἦν δὲ τοῦτο, "τρὶς δὲ τριηχοσίων περιτελλομένων ἐνιαυτῶν Ῥωμαίους ἔμφυλος ὄλεῖ
- 4 στάσις." ἐπειδὴ τε ὁ Νέρων παραμυθούμενος αὐτοὺς οὐδαμοῦ ταῦτα τὰ ἐπὶ εὐρασθαι ἔλεγε, μεταβαλόντες ἕτερον λόγιον ὡς καὶ Σιβύλλειον ὄντως ὃν ἤδον· ἔστι δὲ τοῦτο, "ἔσχατος Αἰνεαδῶν μητροκτόνος ἡγεμονεύσει." καὶ ἔσχεν οὕτως, εἴτε καὶ ὡς ἀληθῶς θεομαντεία τινὶ προλεχθὲν, εἴτε καὶ τότε ὑπὸ τοῦ ὁμίλου πρὸς τὰ παρόντα θειασθέν· τελευταῖος γὰρ τῶν Ἰουλίων τῶν ἀπ' Αἰνείου
- 5 γενομένων ἡμιονόρχησεν. χοήματα δὲ ὁ Νέρων παμπληθῆ καὶ παρὰ τῶν ἰδιωτῶν καὶ παρὰ τῶν δῆμων, τὰ μὲν βία ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ ἐμπρησμοῦ, τὰ δὲ καὶ παρ' ἐκόντων δῆθεν ἡγογυρολόγησε, καὶ τῶν Ῥωμαίων αὐτῶν τὸ σιτηρέσιον παρεσπάσατο.
- 19 πρῶσσοντι δὲ αὐτῷ ταῦτα ἀγγελίᾳ ἐξ Ἀρμενίας καὶ δάφνῃ ἐπὶ τῇ νίκῃ αὐδῆς ἤλθεν. ὁ γὰρ τοὶ Κορβούλων συστήσας τε τὰ στρατιωτικὰ ἐσκεδασμένα καὶ ἀσκήσας ἡμελημένα, τὸν τε Ὀλόγαισον τὸν βασιλέα τῶν Πάρθων καὶ τὸν Τηριδάτην τὸν τῆς Ἀρμενίας
- 2 ἡγούμενον καὶ ἀγγελθεῖς μόνον ἐξεφόβησεν. ὅμοια γὰρ δὴ τοῖς πρῶτοις Ῥωμαίων, οὐχ ὅτι τῷ γένει λαμπρὸς ἢ τῷ σώματι ἰσχυρὸς, ἀλλὰ καὶ τῇ ψυχῇ ἀρτίφρων ἦν, καὶ πολὺ μὲν τὸ ἀνδρεῖον πολὺ δὲ καὶ τὸ δίκαιον τό τε πιστὸν ἐς πάντας καὶ τοὺς οἰκέλους
- 3 καὶ τοὺς πολεμίους εἶχεν. ὅφ' οὐπὲρ καὶ ὁ Νέρων ἐπὶ τὸν πόλεμον αὐτὸν ἀνθ' ἑαυτοῦ ἀπέστειλε, καὶ δύναιεν αὐτῷ ὅσῃν ἄλλῃ οὐδενὶ ἐπέτρεψε, πιστεύσας ὁμοίως καὶ τοὺς βαρβάρους αὐτὸν κατεργάσεσθαι καὶ αὐτῷ μὴ ἐπαναστήσεσθαι. καὶ ὁ μὲν οὐδέτερον τούτων
- 4 ἐψεύσθη, τοὺς μὲντοι ἄλλους ἀνθρώπους καθ' ἑν τοῦτο μόνον ὁ Κορβούλων ἐλύπησεν, ὅτι τὴν πρὸς τὸν Νέρωνα πίστιν ἐτήρησεν· οὕτω γὰρ αὐτὸν αὐτοκράτορα ἀντ' ἐκείνου λαβεῖν ἠθέλον ὥστε καὶ κακὸν τὸ μέρος τοῦτο γενέσθαι μόνον ἤξιον.
- οὗτος οὖν ὁ Κορβούλων ἀκοντιτὶ τὰ Ἀρτάξата λαβὼν τὴν πό-
- 20 λιν κατέσκαψεν. πρῶτος δὲ τοῦτο πρὸς τὰ Τιγρανάκερτα ἤλασε,
- ^{a.C.} 63 πάσης μὲν τῆς τῶν ἐνδιδόντων σφαῖς χώρας φειδόμενος, πάντα δὲ τὰ τῶν ἀνθισταμένων πορθῶν, καὶ ἔλαβε καὶ ἐκεῖνα ἐθελούσια. ἄλλα τε ἐπραξε λαμπρὰ καὶ ἐπίδοξα, ἐφ' οἷς καὶ τὸν Ὀλόγαισον, καίτοι φοβερὸν ὄντα, ἐς διαλλαγὰς ἀρμοζούσας τῷ Ῥωμαίων ἀξιώματι ἐπηγάγετο.

ὅτι ὁ Βολόγαισος ἀκούσας ὡς τὴν Ἀρμενίαν ὁ Νέρων ἄλλοις² δένειμι καὶ τὴν Ἀδιαβηνὴν ὑπὸ τοῦ Τιγράνου πορθουμένην, αὐτὸς μὲν ὡς ἐς τὴν Συρίαν ἐπὶ τὸν Κορβούλωνα στρατεύσων ἡτοιμάζετο, τὸν δὲ τῶν Ἀδιαβηνῶν βασιλέα Μονόβαζον καὶ Μονάσην Πάρθον ἐς τὴν Ἀρμενίαν ἐπεμψεν. οὗτοι δὲ τὸν Τιγράνῃ ἐς τὰ³ Τιγρανόκερτα καθεῖρξαν. καὶ ἐπεὶ ἐν τῇ προσεδρεία οὐδὲν αὐτὸν ἐλόπων, ἀλλὰ καὶ ὁσάκις προσμύξειάν οἱ ἀπεκρούοντο καὶ ὑπ' ἐκείνου καὶ ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων τῶν συνόντων αὐτῷ, καὶ ὁ Κορβούλων ἀκριβῇ φρουρὰν τῆς Συρίας ἐποιήσατο, ἐγνωσιμάχησε καὶ τὴν παρασκευὴν ἀφῆκε, καὶ πέμψας πρὸς τὸν Κορβούλωνα ἀνοχῆς ἔτυχεν⁴ ἐπὶ τῷ πρὸς τε τὸν Νέρωνα αὐθις πρεσβεύεσθαι καὶ τὴν πολιορκίαν λῶσαι καὶ τοὺς στρατιώτας ἐκ τῆς Ἀρμενίας ἐξαγαγεῖν. Νέρων δὲ ἐκείνῳ μὲν οὐδὲ τότε οὐδὲν σαφές ἀπεκρίνατο, Λούκιον δὲ Καϊσένιον Παῖτον ἐς τὴν Καππαδοκίαν, ὅπως μηδὲν περὶ τὴν Ἀρμενίαν ρεοχιμωθῇ, ἀπέστειλεν. U p. 391.

ὅτι ὁ Βολόγαισος τοῖς Τιγρανοκέρτοις προσέμυξε, καὶ τὸν Παῖ²¹ τον ἐπιβηθήσαντά σφισιν ἀπεώσατο, φεύγοντα δὲ αὐτὸν ἐπιδιώξας τὴν τε ἐπὶ τοῦ Ταύρου καταλειφθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ φρουρὰν ἐξέκοψε, καὶ ἐκεῖνον ἐς Ῥάνδειαν πρὸς τῷ Ἀρσανίᾳ ποταμῷ οὖσαν κατέκλεισεν. κἂν ἀπανεστῇ μηδὲν περὰνας (οὔτε γὰρ πελάσαι πῃ τῷ ἐρύ² ματι αἵτε χωρὶς ὀπλιτῶν ὦν ἐδύνατο, οὔτε τῆς τροφῆς, ἄλλως τε καὶ πληθεὶ πολλῷ ἄνευ παρασκευῆς σιτίων ἀφικνήμενος, ἐνπόρει), εἰ μὴ ὁ Παῖτος τὴν τε τοξείαν αὐτοῦ καὶ ἐς αὐτὸ τὸ στρατόπεδον ἀφικνουμένην καὶ τὴν ἵππον πανταχοῦ φαινομένην δείσας λόγους τε ὑπὲρ σπονδῶν αὐτῷ ἐπέμψε, καὶ ὁμολόγησε καὶ ὤμισεν αὐτὸς τε τὴν Ἀρμενίαν ἁπάσαν ἐκλείψειν καὶ τὸν Νέρωνα τῷ Τηριδάτῃ αὐτὴν δώσειν. ἀγαπήσας γὰρ ἐπὶ τοῦτοις ὁ Πάρθος ὡς καὶ τὴν³ χώραν ἀπονητὶ ληψόμενος καὶ εὐεργεσίαν ἐς τοὺς Ῥωμαίους μεγάλην καταθησόμενος, καὶ ἅμα καὶ τὸν Κορβούλωνα, ὃν ὁ Παῖτος πρὶν περιστοιχισθῆναι μετεπέμπετο, πλησιάζειν πυθόμενος, ἀφῆκεν αὐτούς, προδιομολογησάμενος ἵνα τὸν ποταμὸν αὐτῷ Ἀρσανίαν⁴ ζεύξωσιν, οὐχ ὅτι γεφύρας ἔδειτο (πεῖθ' ἂν αὐτὸν διεληλύθει), ἀλλ' ἵνα ἐνδέξῃται σφισιν ὅτι κρείττων αὐτῶν ἦν. ἀμέλει οὐδὲ τότε διὰ τοῦ ζεύγματος ἀνεχώρησεν, ἀλλ' αὐτὸς μὲν ἐπ' ἐλέφαντος, οἱ δὲ ἄλλοι ὥσπερ καὶ πρότερον. ἄρτι τε ἡ ὁμολογία ἐγεγόνει, καὶ²² ὁ Κορβούλων ἀμυχάνῳ τάχει πρὸς τὸν Εὐφράτην ἐλθὼν ἐνταῦθ' ^{a.c.} 63⁶³ ἐπέμεινεν. ὅτε δ' οὖν συνεγένοντο ἀλλήλοις, πλεῖστον ἂν τις τὸ διάφορον τῶν στρατοπέδων καὶ τῶν στρατηγῶν, τῶν μὲν χαιρόντων

- τε καὶ λαμπρυνόμενων ἐπὶ τῇ σπονδῇ, τῶν δὲ λυπουμενων τε καὶ
 2 αἰσχυρουμενων ἐπὶ τῇ συνθήκῃ, κατενόησεν. ὁ δὲ Ὀλογογαισος Μο-
 ναίσην πρὸς Κορβούλωνα πέμψας ἠξίωσεν αὐτὸν τὸ ἔρμα τὸ ἐν
 τῇ Μεσοποταμίᾳ ἐκλείπειν· καὶ διελέχθησαν ἐκεῖνοι πολλὰ ἀλλήλοις
 3 ἐν αὐτῇ τῇ τοῦ Εὐφράτου γερύρεα, τὸ μέσον αὐτῆς λύσαντες. ὑπο-
 σχομένου δὲ τοῦ Κορβούλωνα ἀπαλλαγῆσεσθαι ἐκ τῆς χώρας, ἂν
 καὶ ὁ Πάρδος τὴν Ἀρμενίαν ἐκλείπει, ἐκότερον ἐγένετο, μέχρις οὗ ὁ
 Νέρων τὰ πραχθέντα πυνθόμενος, καὶ τοῖς πρόεσβει τοῦ Ὀλογογαι-
 σου, οὓς αὐτὸς ἐπεμψε, χρηματίσας, τοῦτοις μὲν ἀπεκρίνατο τὴν
 4 Ἀρμενίαν δώσειν τῷ Τηριδάτῃ, ἂν ἐς τὴν Ῥώμην ἀνέλθῃ, τὸν δὲ
 δὴ Παῖτον τῆς ἀρχῆς παύσας, τοὺς τε στρατιώτας τοὺς σὺν αὐτῷ
 γενομένους ἄλλοσι ποι πέμψας, τὸν Κορβούλωνα αὐτὸς τῷ καὶ
 αὐτῶν πολέμῳ προσέταξεν. ἐβουλεύσατο μὲν γὰρ αὐτὸς συστρα-
 τεῦσαι, ἐπεὶ δὲ θύων ἔπεσεν, οὐκ ἐτόλμησεν ἔξορμῆσαι, ἀλλὰ κατὰ
 τὴν χώραν ἔμεινεν. U p. 392.
- 23 "ὅτι ὁ Κορβούλων ἐν μὲν τῷ φανερόν τὸν πρὸς Ὀλογογαισον
 πόλεμον παρσκευάζετο, καὶ πέμψας ἑκατοντάρχην ἐξελέυσεν αὐτὸν
 ἀπαλλαγῆναι τῆς χώρας, ἰδίᾳ δὲ συνεβούλευεν οἱ τὸν ἀδελφὸν ἐς
 τὴν Ῥώμην πέμψαι, καὶ ἔπεισεν, ἐπειδὴ κρείττων αὐτοῦ τῇ δυνά-
 2 μει ἐδόκει εἶναι. συνῆλθον οὖν ἐν αὐτῇ τῇ Ῥαυδείᾳ ὁ τε Κορβού-
 λων καὶ ὁ Τηριδάτης· τοῦτο γὰρ τὸ χωρίον ἀμφοτέροις ἦρεσε, τῷ
 μὲν ὅτι ἀπολαβόντες ἐς αὐτὸ τοὺς Ῥωμαίους ὑποσπόνδους ἀφῆκων,
 πρὸς ἔνδειξιν ὧν ἐνργέτηντο, τῷ δὲ ὅτι τὴν δύσκειαν τὴν ἐν αὐτῷ
 3 πρότερον συμβᾶσάν σφισιν ἀποτρήσεσθαι ἔμελλον. οὐδὲ γὰρ ἀπλῶς
 λόγους τινὰς ἐποίησαντο, ἀλλὰ καὶ βῆμα ἐψηλὸν ἠγέσθη καὶ ἐπ'
 αὐτοῦ εἰκόνες τοῦ Νέρωνος ἐτέθησαν, ὁ τε Τηριδάτης πολλῶν μὲν
 Ἀρμενίων πολλῶν δὲ Πάρθων καὶ Ῥωμαίων παρόντων προσῆλθέ
 τε αὐταῖς καὶ προσεκύνησεν, θύσας τε καὶ ἐπενφημήσας τὸ διὰ-
 4 δημα ἀπὸ τε τῆς κεφαλῆς ἀγεῖλε καὶ παρέθηκεν αὐταῖς· καὶ ὁ
 Μονόβαζος καὶ Ὀλογογαισος πρὸς τὸν Κορβούλωνα ἦλθον καὶ διμή-
 ρους αὐτῷ ἔδωκαν· καὶ ἐπὶ τούτοις ὁ Νέρων αὐτοκράτωρ τε πολ-
 λάκις ἐπεκλήθη, καὶ τὰ ἐπινίκια ἔπεμψε παρὰ τὸ νεμομισμέ-
 ρον. U p. 391.
- 5 Κορβούλων μὲν οὖν, καίτοι καὶ ἰσχὺν μεγάλην καὶ δόξαν οὐκ
 ἐλαχίστην ἔχων, καὶ δυνηθεὶς ἂν ῥᾶστα καὶ αὐτοκράτωρ, ὥτε καὶ
 τῶν ἀνθρώπων τῷ τε Νέρωνι δεινῶς ἀχθομένων καὶ ἐκείνον ἐς
 πάντα δὴ πάντως θαυμαζόντων, ἀποδειχθῆναι, οὔτε ἐνεωτέρισέ τι
 6 οὔτε ἡτιάθη. "τά τε γὰρ ἄλλα ἔτι καὶ μῦλλον ἐμετρίαξε, καὶ τὸν

22 4 1 δώσειν om 4 εὖ στρατεῦσαι. an ἐκεῖσε στρ.?* 23 3 5 δὲ
 καὶ?*

6 1 " V p. 690.

γαμβρόν Ἀννιον ὑποστρατηγοῦντά οἱ ἐς τὴν Ῥώμην, πρόφασιν μὲν
ὡς τὸν Τηριδάτην ἀνέξοντα, τὸ δ' ἄληθές ἐφ' ὀμνηρεῖα τῷ Νέρωνα
ἐκὼν ἐπεμψεν. οὕτω γάρ που ἐπεπίστευτο μηδὲν νεοχημώσειν ὥστε
καὶ τὸν γαμβρόν, καὶ πρὶν στρατηγῆσαι, τὴν ὑπατον λαβεῖν.
ὁ δὲ δὴ Σενέκας καὶ ὁ Ροῦφος ὁ ἑπαρχος ἄλλοι τε τινες τῶν ἐπι-²⁴
φανῶν ἐπεβούλευσαν τῷ Νέρωνι· οὔτε γὰρ τὴν ἀσχημοσύνην οὔτε ^{a.c.}
τὴν ἀσέλγειαν οὔτε τὴν ὁμότητα αὐτοῦ ἔτι φέρειν ἐδύνατο. αὐτοὶ ⁶⁵
τε οὖν ἅμα τῶν κακῶν τούτων ἀπαλλαγῆναι κάκεῖνον ἐλευθερωσάσαι
ἠθέλησαν, ὥσπερ ἄντικρυς Σουλπίκιός τε Ἀσπρος ἐκατόνταρχος καὶ
Σοῦβριος Φλάβιος χιλιάρχος, ἐκ τῶν σωματοφυλάκων ὄντες, καὶ
πρὸς αὐτὸν τὸν Νέρωνα ὁμολόγησαν. ἐκεῖνός τε γὰρ ἐρωτηθεὶς ²
ἐπ' αὐτοῦ τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιθέσεως εἶπεν ὅτι ἄλλως σοι βοηθῆσαι
οὐκ ἐδυνάμην, καὶ ὁ Φλάβιος “καὶ ἐφίλησά σε” εἶπε “παντὸς μᾶλ-
λον καὶ ἐμίσησα. ἐφίλησα μὲν ἐλπίσας ἀγαθὸν αὐτοκράτορα ἔσε-
σθαι, ἐμίσησα δὲ ὅτι τὰ καὶ τὰ ποιεῖς· οὔτε γὰρ ἀρματοηλάτῃ οὔτε
κισσαροφῶ δουλεύειν δύναμαι.” μνηστεύσεως οὖν γενομένης οὗτοί τε
ἐκολάσθησαν καὶ ἄλλοι δι' αὐτοὺς πολλοί. πᾶν γὰρ ὅ τι τις ἐγκα-³
λέσαι τῷ ἐκ περιχαρακίας καὶ λύπης ῥημάτων τε καὶ νευμάτων οἷός
τε ἦν, καὶ ἐπεφύετο καὶ ἐπιστεύετο· οὐδ' ἔστιν ὅ τι τῶν ἐγκλημά-
των, εἰ καὶ ἐπέπλαστο, ἀπιστεῖσθαι διὰ τὴν ἀλήθειαν τῶν τοῦ Νέ-
ρωνος ἔργων ἐδύνατο. καὶ διὰ τοῦτ' ἐς τὰ μάλιστα οἱ τε φίλοι οἱ ⁴
πονηροὶ καὶ οἰκέται τινῶν ἦρθησαν· τοὺς μὲν γὰρ ἀλλοτρίους τοὺς
τε ἐχθροὺς ὑποπτεύοντες ἐφτυλάσσαντο, πρὸς δὲ δὴ τοὺς συνόντας
καὶ ἄκοντες ἐγυμνοῦντο.

περὶ μὲν οὖν τῶν ἄλλων τῶν ἀπολωλότων πολὺ ἔργον εἰπεῖν· ²⁵
ὁ δὲ δὴ Σενέκας ἠθέλησε μὲν καὶ τὴν γυναῖκα Παυλῖναν ἀποκτεῖ-
ναι, λέγων πεπεικέναι αὐτὴν τοῦ τε θανάτου καταφρονῆσαι καὶ τῆς
σὺν αὐτῷ μεταλλαγῆς ἐπιθυμῆσαι, καὶ ἔσχασε καὶ τὰς ἐκείνης φλέ-
βας, δυσθανατήσας δὲ δὴ καὶ πρὸς τὸν ὀλεθρον ἐπὶ τῶν στρα-²
τιωτῶν ἐπειχθεὶς προσηλλάγη αὐτῆς, καὶ οὕτως ἡ Παυλῖνα περι-
εγένετο. οὐ μόντοι πρότερον ἑαυτοῦ ἥψατο πρὶν τό τε βιβλίον ὃ
συνέγραψεν ἐπανορθῶσαι καὶ τὰλλα (ἐδεδίει γὰρ μὴ καὶ ἐς τὸν
Νέρωνα ἐλθόντα φθαρῆναι) παρακαταθέσθαι τισίν.

καὶ ὁ μὲν οὕτως ἐτελεύτησε, καίπερ τὴν τε συνοσίαν τὴν πρὸς ³
αὐτὸν ὡς καὶ ἀσθενῶν προειμένος, καὶ πᾶσαν αὐτῷ τὴν οὐσίαν ἐπὶ
τῇ τῶν οἰκοδομημένων προστάσει κεχαρισμένος, καὶ οἱ ἀδελφοὶ
ὑστερον ἐπαυώλοντο· ὁ δὲ δὴ Θρασέας καὶ ὁ Σωφράνης, καὶ γένους ²⁶
καὶ πλούτου τῆς τε συμπάσης ἀρετῆς ἐς τὰ πρῶτα ἀνέκοντες, ἐπι-

βουλῆς μὲν αἰτίαν οὐκ ἔσχον, ἀπέθανον δὲ καὶ αὐτοὶ τότε, ὅτι τοιοῦτοι ἦσαν. καὶ τοῦ γε Σωρανοῦ Πούπλιος Ἐγνάτιος Κέλερ φιλόσοφος κατεφενδομαρτύρησεν. δύο γὰρ ἀνδρῶν συνόντων αὐτῷ, Κασπίου τε Ἀσκληπιοδότου Νικαέως καὶ ἐκείνου Βηρυτίου, ὁ μὲν Ἀσκληπιοδότος οὐχ ὅπως κατεῖπε τι αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸνναντίον καλοκαγαθίαν οἱ προσεμαρτύρησε, καὶ διὰ τοῦτο τότε μὲν ἔφηνεν, ὕστερον δὲ ἐπὶ Γάλβον κατήχθη· ὁ δὲ δὴ Πούπλιος ἐπὶ μὲν τῇ συκοφαντίᾳ καὶ χοήματα καὶ τιμὰς ἔλαβε καθάπερ οἱ ἄλλοι οἱ τοιοῦτόν τι ποιήσαντες, μετὰ δὲ τοῦτο ἐξωρίσθη. Σωρανὸς μὲν οὖν ὥς καὶ μαγεύματι τινι διὰ τῆς θνηγατρὸς κεχορημένος, ἐπειδὴ νοσήσαντος αὐτοῦ θυσίαν τινὰ ἐθύσαντο, ἐσφάγη, Θρασέας δὲ ὅτι οὔτε ἐς τὸ βουλευτήριον συνεχῶς ὥς οὐκ ἀρεσκόμενος τοῖς ψηφίζομένοις ἀπήντα, οὔτ' ἤκουσέ ποτε αὐτοῦ καθαρωδοῦντος, οὔτε ἔθυσσε τῇ ἱερᾷ αὐτοῦ φωνῇ ὥσπερ οἱ ἄλλοι, οὔτε ἐπεδείξατο οὐδέν, καίτοι ἐν Παταβῶν τῇ πατρίδι τραγωδίαν κατὰ τι πάτριον ἐν ἑορτῇ τινὶ τριακονταετηρίδι ὑποκρινάμενος. ἐντεμὼν οὖν τὴν φλέβα ἀνέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ ἔφη "σοὶ τοῦτο τὸ αἷμα, ὦ Ζεῦ ἔλευθέριε, σπένδω."

27 καὶ τί ἂν τις θαυμάσειεν εἰ τοιαῦτα . . . ἐπλήχθη, ὅποτε τις, ὅτι πρὸς τῇ ἀγορᾷ ὦκει καὶ ἐργαστήρια ἐξιμίσθου ἢ καὶ φίλους τινὰς εἰς αὐτὰ ὑπεδέχετο, καὶ ἄλλος, ὅτι τοῦ Κασπίου τοῦ τὸν Καίσαρα ἀποκτείναντος εἰκόνα εἶχε, καὶ ἐκρίθησαν καὶ ἐφονεύθησαν.

2 "ὅτι Ἰούνιος Τορκονῦτος ἀπόγονος τοῦ Ἀδγούστου ὢν θαυμαστῶν δὴ τινι ἐγκλήματι παρεδόθη. ἐπειδὴ γὰρ ἀσωτότερον τῇ οὐσίᾳ, εἴτε ἐκ φύσεως εἴτε καὶ ἐξ ἐπιτηδεύσεως, ὅπως μὴ πάνυ πλουτοίη, κατεχρήσατο, τῶν τε ἄλλοτρίων αὐτὸν ἐπιθυμεῖν αἶτε καὶ πολλῶν δεόμενον ὁ Νέρων ἔφη, κακὰ τούτου καὶ τῆς αὐτοκράτορος ἀρχῆς ἐφειμένον συκοφαντηθῆναι ἐποίησεν. V p. 690.

3 ἄξιον δὲ μνησθῆναι καὶ γυναικὸς τινος Ἐπιχάριτος· αὕτη γὰρ ἐν τε τῇ συνωμοσίᾳ ἐξετασθεῖσα καὶ πᾶσαν αὐτὴν ἀκριβῶς πιστευθεῖσα οὐδὲν τὸ παράπαν, καίπερ πολλάκις ὑπὸ τῆς Τιγελλίνου δεινότητος βασανισθεῖσα, ἐξέφηνεν. τί δ' ἂν τις καταλέγοι ὅσα ἐπὶ τῇ ἐπιβουλῇ ταύτῃ ἢ τοῖς δορυφόροις ἐδόθη ἢ τῷ τε Νέρωνι καὶ τοῖς αὐτοῦ φίλοις ὑπέρογκα ἐψηφίσθη; Ροῦφος μέντοι Μουσώνιος ὁ φιλόσοφος ἐπὶ τούτοις ἐφηνεγμένον, καὶ ἡ Σαβίνα ὑπὸ τοῦ Νέρωνος τότε ἀπέθανεν· κρούση γὰρ αὐτῇ λάξ, εἴτε ἐκὼν εἴτε ἄκων, 28 ἐνέθροεν. ἡ δὲ δὴ Σαβίνα αὕτη οὕτως ἐπετραυρήσθη (ἐκ γὰρ τῶν βραχυτάτων πᾶν δηλωθήσεται) ὥστε τὰς τε ἡμιόνας τὰς ἀγούσας

26 1 3 ποτε
2 5 γὰρ] ὥς?*

2 2 Κασπίου Tacit. 16 33.
3 3 τοῦ T. δεινότηται?*

27 1 1 θαυμάσει

αὐτὴν ἐπύχονσα σπαρτία ἐποδείσθαι, καὶ ὄνους πεντακοσίας ἀρτιτόκους καθ' ἡμέραν ἀμέλγεσθαι ἵν' ἐν τῷ γάλακτι αὐτῶν λούηται· τὴν τε γὰρ ὥραν καὶ τὴν λαμπρότητα τοῦ σώματος λαμπρῶς ἐσπουδάκει, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ εὐπρεπῇ ποτὲ αὐτὴν ἐν κατόπτρῳ ἰδοῦσα ἠΰξατο τελευτῆσαι πρὶν παρηβῆσαι. καὶ οὕτω γέ αὐτὴν ὁ 2 Νέρων ἐπόθησεν ὥστε "μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς τὰ μὲν πρῶτα γυναικὰ τίνα προσφερῇ οἱ μαθὼν οὖσαν μετεπέμψατο καὶ ἔσχεν, ἔπειτα" καὶ παῖδα ἀπελεύθερον, ὃν Σπόρον ὠνόμαζεν, ἐκτεμῶν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς τῇ Σαβίνῃ προσεφύκει, τὰ τε ἄλλα ὡς γυναικὶ 3 αὐτῷ ἐχρήτο καὶ προϊόντος τοῦ χρόνου καὶ ἔφημεν αὐτόν, καίπερ Πυθαγόρῃ τινὶ ἐξελευθέντ' ἡγεμισμένος, καὶ προῖκα αὐτῷ κατὰ συγγραφὴν ἔνειμε, καὶ τοὺς γάμους σφῶν δημοσίᾳ οἱ τε ἄλλοι καὶ αὐτοὶ οἱ Ῥωμαῖοι ἐώρτασαν. ἄλλὰ ταῦτα μὲν ὕστερον ἐγένετο· 4 τότε δὲ πολλοὶ μὲν, ὥσπερ εἶπον, ἐθανατώθησαν, πολλοὶ δὲ καὶ μεγάλων χρημάτων τὴν σωτηρίαν παρὰ τοῦ Τιγελλίνου ἐκπριάμενοι ἀπελεύθησαν.

ὁ δὲ Νέρων ἄλλα τε γελοῖα ἔπραττε, καὶ ποτε καὶ ἐπὶ τὴν τοῦ 29 Θεάτρον δοχῆστραν ἐν πανδήμῳ τινὶ θέᾳ κατέβη καὶ ἀνέγνω Τρωϊκὰ τίνα ἑαυτοῦ ποιήματα· καὶ ἐπ' αὐτοῖς θυσίαι πολλαί, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν οἷς ἔπραττεν, ἐγένοντο. παρεσκευάζετο δὲ 2 ὡς καὶ τὰς τῶν Ῥωμαίων πράξεις ὁπάσας συγγράφων ἐν ἔπεσιν, καὶ περὶ γέ τοῦ πλήθους τῶν βιβλίων, πρὶν καὶ ὅτιοις αὐτῶν συνθεῖναι, ἐσκέφατο, παραλαβὼν ἄλλους τε καὶ Ἀνναῖον Κορνοῦτον εὐδοκιμοῦντα τότε γέ ἐπὶ παιδείᾳ. καὶ αὐτὸν ὀλίγον μὲν καὶ ἀπέ- 3 κτεινεν, ἔς νῆσον δ' οὖν ἐνέβαλεν, ὅτι τινῶν τετρακόσια ἀξιοῦντων αὐτὸν βιβλία γράψαι, πολλὰ τε αὐτὰ εἶναι ἔφη καὶ μηδὲνα αὐτὰ ἀναγνώσεσθαι, καὶ τινος εἰπόντος "καὶ μὴν Χρῆστιππος, ὃν ἐπαινεῖς καὶ ζήλοισι, πολλὴ πλείω συνέδηκεν" ἀπεκρίνατο ὅτι ἀλλ' ἐκεῖνα χρή- σιμα τῷ τῶν ἀνθρώπων βίῳ ἐστίν. ὁ μὲν οὖν Κορνοῦτος φρενὴν 4 ἐπὶ τούτῳ ὤφλην, ὁ δὲ δὴ Λουκανὸς ἐκωλύθη ποιεῖν, ἐπειδὴ ἰσχυρῶς ἐπὶ τῇ ποιήσει ἐπηρέϊτο.

ἐπὶ δὲ Γάβον Τελεσίνοιο καὶ ἐπὶ Σουητιονίου Παυλίνου ὑπάτων 31 εὐδοξότατόν τε ἅμα ἔργον καὶ ἔτερον αἰσχιστον ἐγένετο. ὁ τε γὰρ 66 Νέρων ἐν τοῖς κισθαροδοῖς ἡγωνίσσατο, καὶ νικητήρια αὐτῷ Με- 66

28 1 5 ἰσχυρῶς? ἐξηανῶς?

2 2 " V p. 690.

τὸν om

4 ὅτι τὸν Σπόρον τὸν ἐκτομίαν ἔχοντος τοῦ Νέρωνος ὡς γυναῖκα εἰς τις τῶν ἐν Ῥώμῃ συνόντων αὐτῷ, καὶ πρὸς φιλοσοφίαν παρεσκευασμένος, ἐρωτηθεὶς εἰ ἀρέσκειται τοῖς γάμοις καὶ τῷ συνοικισμῷ, "εὐ γέ" ἔφη "ποιεῖς ὦ Κῆισαρ τοιαύταις συνοικισμῶν. αἶθε καὶ ὁ σὸς πατήρ τὸν αὐτὸν ζῆλον ἔσχεν καὶ τοιαύτη συνήχεσε γαμετῇ", δεικνὺς ὡς εἰ τοῦτο ἐγγεγονέαι, οὐκ ἂν οὕτως ἐτέχθη καὶ μεγάλων κακῶν ἡλευθεροῦτο ἡ πολιτεία. M p. 213.
1 1 3 αὐτῷ μὲν ἐκρότου